



6. júní 2024

Stefna Seðlabanka Íslands um beitingu stjórnsluviðurlaga og þvingunarúrræða

I. Tilgangur og markmið

Markmið með stefnu Seðlabanka Íslands um stjórnsluviðurlög og þvingunarúrræði er að tryggja fyrirsjáanleika og jafnræði við beitingu stjórnsluviðurlaga og þvingunarúrræða.

II. Markmið með beitingu viðurlaga og þvingunarúrræða

Megintilgangur með beitingu stjórnsluviðurlaga og þvingunarúrræða Seðlabanka Íslands er að tryggja hlítni við regluverk á fjármálamarkaði, draga úr líkum á því að starfsemi eftirlitsskyldra aðila leiði til tjóns fyrir almenning, stuðla að fjármálastöðugleika og því að fjármálamarkaðurinn njóti trausts almennings til að gegna þjóðhagslegu hlutverki sínu.

Seðlabanki Íslands bregst við brotum á lögum og reglum og skorti á fylgni við ákvarðanir Seðlabankans á markvissan hátt með beitingu þvingunarúrræða og viðurlaga.

III. Beiting þvingunarúrræða

Seðlabanki Íslands beitir þvingunarúrræðum til að knýja á um framfylgni við lög, reglur og ákvarðanir Seðlabankans. Helstu þvingunarúrræði sem Seðlabanki Íslands getur beitt eru að krefjast úrbóta og að leggja á aðila dagsektir.

Úrbótakrafa er gerð ef í ljós kemur að eftirlitsskyldur aðili fylgir ekki lögum og reglum sem gilda um starfsemi hans. Seðlabanki Íslands tekur jafnframt til skoðunar hvort tilefni sé til að beita samhliða öðrum úrræðum sem eftirlitið hefur heimild til að beita lögum samkvæmt.

Seðlabanki Íslands getur lagt dagsektir á aðila, m.a. ef aðili veitir ekki umbeðnar upplýsingar, sinnir ekki úrbótakröfu innan hæfilegs frests, eða hlítir ekki reglum Seðlabankans. Ákvörðun um fjárhæð dagsekta tekur mið af atvikum hverju sinni, þ. á m. eðli og alvarleika brots og fjárhagsstöðu viðkomandi aðila.

IV. Beiting viðurlaga

Seðlabanki Íslands beitir viðurlögum vegna brota á lögum, reglum og ákvörðunum eftirlitsins og er viðurlögum ætlað að hafa varnaðaráhrif sem miða að því að draga úr eða afstýra frekari brotum. Þær viðurlagaheimildir sem Seðlabanki Íslands hefur yfir að ráða eru stjórnvaldssektir, féviti, afturköllun starfsleyfis og brottvikning stjórnar og framkvæmdarstjóra.

Ákvörðun um beitingu viðurlaga fer fram á grundvelli heildarmats á atvikum máls í hverju tilviki fyrir sig. Við ákvörðun um viðurlagabeitingu er m.a. horft til markmiða fjármálaeftirlitstefnu Seðlabanka Íslands, sem eru að tryggja heilbrigðan og traustan

fjármálamarkað, heilbrigða og eðlilega viðskiptahætti, skilvirkan og öruggan verðbréfa-
markað og öflugar aðgerðir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka.

Seðlabanka Íslands er á öllum stigum máls heimilt að ljúka málum vegna brota með sátt
við málsaðila ef hann telur að málsatvik séu með þeim hætti að sátt komi til álita.

Seðlabanki Íslands ber að kæra meint meiriháttar brot til lögreglu samkvæmt lögum. Brot
telst meiri háttar ef það lýtur að verulegum fjárhæðum, ef verknaður er framinn með sér-
staklega vítaverðum hætti eða við aðstæður sem auka mjög á saknæmi brotsins. Verði
Seðlabanki Íslands í störfum sínum áskynja um meint brot á öðrum lögum en þeim sér-
lögum sem gilda um starfsemi eftirlitsskyldra aðila, t.d. almennum hegningarlögum eða
skattalögum, er þeim vísað til viðeigandi stjórnvalda/lögreglu.

V. Sjónarmið við ákvörðun um fjárhæð sektar

Seðlabanki Íslands getur lagt stjórnvaldssekt á hvern þann sem brýtur gegn ákvæðum
laga og reglna sem bankinn hefur eftirlit með ef viðkomandi brot varðar stjórnvaldssekt,
óháð því hvort brot er framið af ásetningi eða gáleysi. Ákvörðun um beitingu stjórnvalds-
sektar er tekin á grundvelli þeirra sérlaga sem eiga við í hverju máli fyrir sig.

Við álagningu stjórnvaldssekta er ávallt gætt jafnræðis og að tryggt sé að sekt hafi í senn
varnaðaráhrif, sé skilvirk og meðalhófs gætt. Ákvörðun um fjárhæð stjórnvaldssektar
byggir á heildarmati á atvikum máls hverju sinni, m.a. af alvarleika brots og hvað það hefur
staðið lengi, ábyrgðar hins brotlega, ávinnings hins brotlega, samstarfsvilja hins brotlega,
fyrri brota, ráðstafana sem hinn brotlegi grípur til til að koma í veg fyrir að brotið verði
endurtekið, fjárhagsstöðu hins brotlega, möguleg kerfisleg áhrifa brotsins og hvort brot
hafi leitt til taps þriðja aðila.

VI. Opinber birting

Niðurstöður um beitingu þvingunarúrræða og viðurlaga eru birtar opinberlega í samræmi
við stefnu Seðlabankans um opinbera birtingu.

Stefna þessi er sett á grundvelli 1. mgr. 15. gr. laga um Seðlabanka Íslands.

Samþykkt í fjármálaeftirlitsnefnd Seðlabanka Íslands 6. júní 2024

Björk Sigurgísladóttir.

Björk Sigurgísladóttir

Varaseðlabankastjóri fjármálaeftirlits